

THÁI THƯỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 138

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 01/12/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Hiện trường hôm nay của chúng ta có đồng tu đến từ Hắc Long Giang - Trung Quốc, cũng có đồng tu đến từ Đài Loan, lần tụ hội này thật khó được. Lần này hội trưởng Lý trở về từ Trung Quốc, hiện nay mọi người đều ý thức đến sứ mệnh hoằng pháp lợi sanh mà người xuất gia đảm nhận, thế nên việc tu dưỡng đức hạnh vô cùng quan trọng. Vậy thì công việc này phải thực hiện từ đâu? Trước đây, khi chúng tôi đi học ở trường có thời khóa gọi là giáo dục tinh thần, buổi sáng mỗi ngày làm lễ chào cờ, nghe lời dặn dò của hiệu trưởng và thầy cô, nội dung là dạy bảo chúng tôi cách làm người. Chúng tôi đối với đạo lý làm người, đạo lý xử thế, bởi nhờ những lời giáo huấn, hun đúc mỗi ngày của thầy cô nên lãnh hội được ít nhiều. Ngày nay, tứ chúng đồng tu chúng ta tụ hội ở nơi đây, sáng sớm mỗi ngày họp mặt nửa tiếng, mục đích cũng là như vậy, hơn nữa nửa tiếng đồng hồ này vô cùng quan trọng. Mong muốn của các đồng tu là muốn tôi tận dụng thời gian của buổi sáng sớm để giảng lại một lần nữa Thái Thượng Cảm Ứng Thiên. Hơn nữa, nội dung của Thái Thượng Cảm Ứng Thiên chính là giúp chúng ta thành tựu giáo dục đức hạnh của chính mình, vấn đề này ở thời nay quả thực vô cùng bức thiết.

Đại sư Ấn Quang đã thấy được rất rõ ràng, rất tường tận, cho nên cả đời ngài cực lực đề xướng giáo dục nhân quả. Giáo dục nhân quả, thực chất nó chính là giáo dục đức hạnh, điều này tôi trong khi giảng kinh cũng nhiều lần báo cáo với mọi người. Phật thường nói trong kinh luận: “Muốn biết nhân đời trước, xem quả nhận đời này. Muốn biết quả đời sau, xem nhân gieo hiện tại.” Đây là đại đạo lý của nhân quả. Chúng ta muốn biết tiền đồ của mình là tươi sáng hay đen tối thì ngay trong khởi tâm động niệm, cử chỉ hành vi của mình đại khái thì sẽ biết được. Chúng ta muốn biết thế gian này là loạn thế hay là trị thế thì chúng ta chỉ cần xem đại chúng trong xã hội này cái họ nghĩ là những gì, cái họ nói là những gì, cái họ làm là những gì, chúng ra liền rất rõ ràng, rất sáng tỏ. Xã hội hiện nay là tình hình gì, tương lai sẽ diễn biến ra tình hình thế nào, chúng ta liền rất rõ ràng, rất sáng tỏ. Thế nhưng tỉ mỉ mà phản tỉnh bản thân, quan sát xã hội thì thấy tiền đồ quả

thật là đáng để người ta phải lo lắng, đó là phổ biến đều là tự tư tự lợi, cử chỉ hành vi đa phần là tổn người lợi mình.

Xã hội ngày nay, chúng ta thường nghe thấy “cạnh tranh”, cạnh tranh chính là không nhường nhau, xã hội làm sao không loạn cho được? Làm sao có thể an định? Làm sao có thể hoà bình? Ngày nay, hoà bình đã trở thành một khẩu hiệu, hoà bình biến thành cái vỏ hình thức. Rất nhiều người đều đang kêu gọi hoà bình, hô hào hoà bình, thế nhưng hai chữ “hoà bình” nói thế nào thì họ cũng không biết. Trong Ấn Độ giáo có cầu nguyện hoà bình với ba mức độ hoà bình, tôi đã từng giải thích sơ lược qua với mọi người rồi, “hoà” là chung sống hoà thuận; “bình” là đôi bên bình đẳng đối đãi lẫn nhau. Ý nghĩa thứ nhất của hoà bình là chúng ta cầu nguyện giữa người với người có thể chung sống hoà thuận, không phân biệt chủng tộc, không phân biệt quốc gia dân tộc, không phân biệt tín ngưỡng tôn giáo, thấy đều có thể chung sống hoà thuận, tôn trọng lẫn nhau, kính yêu lẫn nhau, hợp tác lẫn nhau, đối đãi bình đẳng, đây chính là ý nghĩa đầu tiên của hoà bình. Ý nghĩa thứ hai của hoà bình là mong cầu con người chúng ta chung sống hoà thuận với hoàn cảnh tự nhiên; trong hoàn cảnh sống của chúng ta có động vật, có thực vật, có khoáng vật, chúng ta phải yêu thương, bảo vệ chúng, và cũng phải chung sống bình đẳng với chúng. Ý nghĩa thứ ba của hoà bình là chúng ta mong cầu chung sống hoà thuận với thiên địa quỷ thần, giữa thần với thần, giữa người với thần cũng là đối đãi bình đẳng. Chúng ta kính trọng thần, trong mỗi một tôn giáo đều đặc biệt nhấn mạnh việc kính yêu thần. Chúng ta phải đem tâm hạnh tôn kính thần, kính yêu thần áp dụng vào trong đời sống thường ngày, đối với tất cả người, đối với tất cả việc, đối với tất cả vật, đây là thật sự cung kính đối với chúng thần. Ba ý nghĩa của hoà bình rất sâu sắc, chúng ta hiểu rõ, chúng ta có thể làm được và thực tiễn vào trong đời sống, như vậy xã hội mới có an định, thế giới mới có hoà bình, chúng sanh mới được hạnh phúc, những điều này phải được xây dựng trên sự tu dưỡng đức hạnh của chúng ta.

Bốn khoa mục dạy học của nhà Nho, điều đầu tiên là đức hạnh, điều thứ hai là ngôn ngữ, kế đến mới là chánh sự, mới là văn học, nó có thứ tự, có trước sau. Chúng ta lại tỉ mỉ quan sát giáo dục của mỗi tôn giáo cũng đều đem giáo dục đức hạnh xếp ở đầu tiên, thế nên chúng ta không thể không xem trọng, không thể không hết lòng học tập. Làm thế nào mới có thể khiến chính mình chân thật quay đầu trở lại, chịu hạ công phu vào trên việc tu dưỡng đức hạnh? Năm xưa, tôi có một lần ở Houston trò chuyện cùng với con trai của Niệm công, ông là giáo sư đại học, là con của lão cư sĩ Thái Niệm Sinh, khi chúng tôi cùng nhau ăn cơm có

nói đến vấn đề này. Ông nói với tôi một câu: Người hiện nay sợ dĩ không thể phấn đấu hướng lên là do “không biết xấu hổ”, tôi nghe rồi rất có cảm xúc. Thánh nhân dạy chúng ta: “Biết xấu hổ là gần với dũng.” “Dũng” này chính là dũng mãnh tinh tấn mà nhà Phật nói, chúng ta đã lơ là. Thế nào là xấu hổ? Không bằng người là xấu hổ. Người thế nào là tiêu chuẩn? Chư Phật Như Lai là tiêu chuẩn, chúng ta so với chư Phật Như Lai thì không bằng các ngài. Phật đã nói cho chúng ta rất rõ ràng, rất tường tận: “Hết thấy chúng sanh đều có trí tuệ đức tướng của Như Lai, nhưng do vọng tưởng, chấp trước nên không thể chứng đắc.” Hay nói cách khác, nếu chúng ta không buông xuống vọng tưởng, chấp trước thì chính là không biết xấu hổ. “Tất cả chúng sanh vốn dĩ thành Phật”, vậy tại sao hiện nay mình lại rơi vào bước đường này? Cư sĩ Thái nói rất hay, lúc đó ông nói với tôi, ông muốn làm một hoạt động biết xấu hổ, tôi nói tốt, ý tưởng này quá tốt, nên tập hợp những người chí đồng đạo hợp, mọi người hợp thành một học xã biết xấu hổ, chúng ta thúc đẩy hoạt động biết xấu hổ. Nói thật ra ý tưởng này là từ cách nói căn bản, cách làm căn bản. Khổng lão phu tử thường nói: “Hành vi phải biết hổ thẹn”, chính là biết xấu hổ. Người không biết xấu hổ thì vĩnh viễn không thể phấn đấu hướng lên, mà nhất định cam chịu đọa lạc; người biết xấu hổ nhất định sẽ không làm ác, đoạn ác tu thiện, họ sẽ vui vẻ tiếp nhận, vui vẻ phụng hành.

Thế gian hiện nay tai nạn liên miên, đủ loại tai nạn từ đâu mà đến? Phật thường nói trong kinh luận: “Hết thấy pháp từ tâm tưởng sanh.” Thế giới Tây Phương Cực Lạc từ tâm tưởng sanh, Tịnh độ của chư Phật cũng là từ tâm tưởng sanh, tâm thanh tịnh thì sanh Tịnh độ. Phật nói trong kinh, thế gian này của chúng ta, tâm chúng sanh không thanh tịnh, do vậy Phật Bồ-tát nhìn khu vực này của chúng ta là “ngũ trược ác thế.” “Trược” chính là không thanh tịnh, hỗn trược, “ác” là chúng sanh tạo thập ác nghiệp, họ không tạo thập thiện nghiệp mà tạo thập ác nghiệp. Thân tạo sát, đạo, dâm; khẩu thì nói dối, nói ly gián, nói thù ghét, nói thô ác; ý niệm là tham, sân, si, mạn, thế nên hoàn cảnh sống của chúng ta chẳng qua đều là do nghiệp cảm biến hiện ra mà thôi. Nghiệp của chúng ta ngày nay bất thiện, nếu mong muốn hoàn cảnh sống tốt thì nhất định không thể có được, trong kinh thường nói là “không có chuyện này”. Chúng ta quan sát tỉ mỉ thì sẽ thấy thập ác nghiệp đang tăng trưởng, tăng trưởng với cấp số nhân. Chúng tôi đi qua nhiều quốc gia khu vực nhìn thấy đang tăng trưởng một cách phổ biến, chúng ta làm sao có thể không lo lắng cho được? Quả báo này chính là đại kiếp nạn của thế giới, tai nạn là do nghiệp lực của chúng ta chiêu cảm đến.

Cho nên có rất nhiều đồng tu hỏi dùng phương pháp gì để tiêu trừ tai nạn? Phương pháp tiêu trừ thì có, thế nhưng không làm được. Chúng ta hiểu rõ đạo lý này rồi thì chỉ cần hồi tâm chuyển ý, đoạn ác tu thiện, không tạo thập ác nghiệp nữa, quay lại tu thập thiện nghiệp; ý niệm của chúng ta, hành vi của chúng ta thật sự chuyển trở lại thì tai nạn của thế gian này liền được tiêu trừ. Hiện tại chúng ta không cần hỏi người khác mà hãy hỏi chính mình, chính mình có chịu chuyển hay không? Bắt đầu chuyển từ đâu? Từ buông xuống ý niệm tự tư tự lợi, bắt đầu chuyển từ đây. Bắt đầu từ hôm nay không còn nghĩ đến tự tư tự lợi nữa, khởi tâm động niệm hãy nghĩ đến lợi ích của đại chúng trong xã hội, nghĩ đến lợi ích của hết thảy chúng sanh, đây chính là đem ý niệm chuyển trở lại từ gốc rễ; sau đó đoạn thập ác, tu thập thiện thì sẽ không khó nữa. Ngày nay, chúng ta vì sao đoạn ác tu thiện lại khó khăn như vậy? Đó chính là do gốc rễ đó của bạn, ý niệm tự tư tự lợi đó là gốc rễ, gốc rễ này chưa có nhổ bỏ. Nếu niệm niệm không thể bỏ đi lợi ích của bản thân thì bạn làm sao có thể lợi ích người khác, làm sao có thể đem tâm hạnh tổn người lợi mình đoạn mất?

Chúng ta nên suy nghĩ nhiều về điều này, làm sao để cứu mình? Phật nói rất nhiều ở trong kinh Đại thừa, chúng ta cùng với hết thảy chúng sanh có cộng nghiệp và cũng có biệt nghiệp; trong biệt nghiệp có cộng nghiệp, trong cộng nghiệp cũng có biệt nghiệp. Đã biết được chân tướng sự thật này, chúng ta không giúp đỡ được người khác thì chí ít cũng phải độ chính mình, phải giúp đỡ bản thân; hay nói cách khác, chí ít phải có thể tự cứu tự độ. Nếu thật sự có thể giúp đỡ chính mình thì đồng thời cũng là giúp đỡ người khác, trong xã hội này có thêm một người tốt, có thêm một tấm gương tốt, có thêm một ảnh hưởng tốt, người tốt dần dần nhiều thì tai nạn này liền sẽ giảm nhẹ. Vì vậy phải thật sự quay đầu, thời thời khắc khắc phản tỉnh, kiểm điểm, sửa lỗi làm mới, đây mới chân thật gọi là người tu hành, chính là điều trong kinh điển thường gọi là “đệ tử đệ nhất của Như Lai”. Chúng ta phải phát tâm này, tâm này vừa phát ra thì chính là tâm Bồ-đề mà trong kinh nói, Bồ-đề là giác ngộ, chúng ta thật sự giác ngộ rồi, sau khi giác ngộ thì lập tức quay đầu, quay đầu là bờ, quay đầu thì được cứu. Phật-đà, Bồ-tát, thậm chí những đại thánh đại hiền của thế gian này khởi tâm động niệm, lời nói việc làm đều là làm ra tấm gương tốt cho người thế gian. Tấm gương tốt chẳng có gì khác, chẳng qua là ngày ngày phản tỉnh, kiểm điểm, sửa lỗi làm mới. Người thế gian đã lơ là, đã quên hết, chúng ta cần nhắc nhở họ. Do đó, tu dưỡng đức hạnh không chỉ là việc của pháp sư xuất gia hoằng pháp, mà tứ chúng đệ tử nhà Phật chúng ta đều phải xem trọng, đều phải hết lòng nỗ lực học tập. Cảm Ứng Thiên

là sách giáo khoa rất tốt, cung cấp các điều mục cho chúng ta phản tỉnh, chúng ta xem từng điều từng điều một, tâm thiện hạnh thiện mà trong đây nói, chúng ta có đầy đủ hay không? Tâm ác hạnh ác mà trong đây nói, chúng ta có phạm phải hay không? Y cứ vào những điều mục này để tu tâm, để tu hành, như vậy mới tốt.

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời xem Cảm Ứng Thiên đoạn thứ 71:

Cầu phú nhi kiêu, cầu miễn vô sỉ.

苟富而驕。苟免無恥。

Mới giàu có đã kiêu căng, trốn tránh không biết xấu hổ.

Đoạn tiếp theo cũng là hai câu:

Nhận ân thôi quá, giá họa mại ác.

認恩推過。嫁禍賣惡。

Mạo nhận ân huệ, đùn đẩy lỗi lầm, đổ tội gán lỗi.

Những ví dụ trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên nêu ra cho chúng ta đều là điều mà hết thảy chúng sanh trong đời sống hằng ngày không hay không biết thường hay phạm phải. “Cầu phú” là hơi giàu có một chút, chứ không phải là đại phú, mới hơi giàu có một chút thì đã tỏ ra kiêu ngạo. “Miễn” là may mắn thoát khỏi; Phu tử nói “hành vi phải biết hổ thẹn”, lần trước cũng đã nói đến với quý vị, làm người không thể không biết xấu hổ, người mà không biết xấu hổ thì vĩnh viễn không thể tiến bộ. Trong Lễ Ký nói: “*Gặp tiền tài không tùy tiện giữ lấy, gặp hoạn nạn không vội vàng tránh né.*” Điều này là biểu hiện cụ thể của câu “hành vi phải biết hổ thẹn”. Gặp phải không chỉ là tài phú, mà bao gồm cả công danh lợi lộc ở trong đây, khi có cơ hội đạt được thì hãy nghĩ xem mình có nên nhận lấy hay không? Điều này chính là “biết hổ thẹn”. Nếu không đáng được mà lại được, thậm chí bất chấp thủ đoạn để đoạt lấy thì đó là vô liêm sỉ đến cùng cực. Cho nên, hiền nhân quân tử trước đây được nhận qua giáo dục tốt đẹp của thánh hiền, cho dù họ có cơ duyên được đại phú đại quý nhưng họ vẫn có thể cả đời sống an bản lạc đạo, đem phú quý của họ cùng hưởng với hết thảy đại chúng trong xã hội. Trong lịch sử Trung Quốc, đại sư Ấn Quang khâm phục nhất là Phạm Trọng Yêm, người này có được đại phú đại quý, ông đem phú quý của ông chia sẻ với họ hàng, giúp đỡ hàng xóm láng giềng và hết thảy đại chúng trong xã hội, cho nên Ấn Tổ vô cùng tán thán, ở trong Văn Sao, chúng ta thường thấy ngài nhắc đến Phạm Trọng Yêm. Gia đạo của ông 800 năm không suy, Phạm Trọng Yêm là người của 800 năm trước, con cháu ông đến hiện nay đều hưng vượng,

con cháu ông vẫn có thể giữ gìn phép tắc tổ tông, đây là “gặp tiền tài không tùy tiện giữ lấy, gặp hoạn nạn không vội vàng tránh né”, giáo dục gia đình quá tốt.

Cho nên người xưa nói: Đối người, đối việc, đối vật phải cung kính, tiết kiệm, đây chính là nguồn gốc của phước báo; kiêu mạn, keo kiệt là nguồn gốc của tai họa. Chúng ta ở trong đời sống đã không hay không biết trông xuống những nguồn gốc của tai họa này, đến khi quả báo hiện tiền thì không biết được hung tai từ đâu mà đến, lại oán trời trách người, tội lại thêm tội, thế thì rất nguy! Thế nên khi gặp phải khó khăn, chúng ta phải cùng hoạn nạn với đại chúng xã hội, nhất quyết không cầu may mắn thoát nạn, nhất định phải giúp đỡ xã hội, giúp đỡ chúng sanh khổ nạn vượt qua tai nạn. Chúng ta hãy xem chư Phật Bồ-tát chân thật là đại từ đại bi, niệm niệm nghĩ cho chúng sanh, nghĩ cho an toàn của xã hội, nghĩ cho lợi ích của chúng sanh mà không hề nghĩ cho bản thân. Nếu trong xã hội có thêm một người như vậy thì sự an toàn của xã hội này sẽ thêm một phần bảo đảm. Cho nên giàu có, chúng ta hy vọng giàu có, bởi giàu có sẽ có năng lực bố thí, có năng lực giúp đỡ người khác, nhưng chính mình phải tiết kiệm. Nếu chính mình có thể tiết kiệm một phần thì có thể giúp đỡ xã hội thêm một phần; nếu chúng ta tiết kiệm hai phần thì sẽ giúp xã hội được hai phần, thường giữ tâm này thì công đức vô lượng. Nếu chúng ta lãng phí thêm một phần thì phúc lợi của chúng sanh sẽ giảm bớt một phần, chúng ta đã lãng phí nó mất rồi, không hay không biết liền tạo tội nghiệp. Cho dù bản thân chúng ta xứng đáng được hưởng thụ nhưng cũng không nên. Chúng ta hãy xem đại thánh đại hiền thế xuất thế gian, các bạn đều biết Phật-đà là “phước tuệ nhị túc tôn”, phước đức là viên mãn. Tuy phước đức viên mãn nhưng những gì ngài thị hiện cho chúng ta thấy vẫn là tiếc phước, vẫn là tiết kiệm, chúng ta chưa từng thấy một vị Phật Bồ-tát nào lãng phí.

Trong chú giải trích dẫn quy phạm xử sự đối người tiếp vật của người xưa, chúng ta phải đọc nhiều, phải hết lòng học tập. Những nội dung nói đến đều là nhân duyên quả báo, giữ tâm nhân hậu, đối người hiền hậu, đều là được phước, chỉ cần hơi kiêu mạn một chút, xem thường người khác thì sẽ trông xuống nguồn gốc của tai họa. Khi bạn có quyền thế thì không ai dám động đến, nhưng khi bạn thất thế thì những người báo thù này sẽ tới. Với người như vậy, đặc tội với quỷ thần cũng lại như vậy. Người học Phật chúng ta đều biết, chính mình từ vô lượng kiếp đến nay oan gia trái chủ rất nhiều, những áp lực vô hình này đang ở xung quanh chúng ta, khi chúng ta đang vận may, khí vượng thì họ không dám động tới, họ ẩn nấp ở đó, không hề mất đi; họ đợi đến khi khí vận của chúng ta suy rồi

thì họ đến quấy nhiễu, đặc biệt là khi bị bệnh nặng hay lúc hấp hối. Chúng ta đọc thấy trong kinh Địa Tạng, vào lúc này oan gia trái chủ đều hiện tiền, nghiệp lực của thiện và ác hết thấy đều hiện tiền vào lúc này, cho nên phàm phu đâu có đạo lý không lưu chuyển theo nghiệp, lưu chuyển theo nghiệp thì đáng sợ vô cùng.

Câu tiếp theo: “*Nhận ân thôi quá.*” (Mạo nhận ân huệ, đùn đẩy lỗi lầm.) Điều này thông thường gọi là “mạo nhận công lao”. Việc tốt không phải do chính mình làm mà mạo nhận là chính mình làm, việc tốt mà người khác làm thì chiếm làm của mình, chính mình có lỗi lầm thì lại đẩy cho người khác, giá hoá cho người, những việc như vậy chúng ta cũng thường gặp. Cho nên, tu dưỡng đức hạnh nhất định phải bắt đầu từ hồi nhỏ, để trẻ dưỡng thành thói quen, có thể phân biệt được tà chánh, thị phi. Giáo dục ngày xưa của Trung Quốc chúng ta đều bắt đầu từ hồi nhỏ, cho nên xã hội này mới có thể trị an lâu dài, dân tộc này mới có thể kéo dài mấy ngàn năm mà không bị diệt vong, không bị đào thải, nguyên nhân chính ở chỗ này. Thế nhưng ngày nay dân tộc chúng ta gặp phải nguy cơ trước đây chưa từng có, nguy cơ này không phải là do cường quốc khác ức hiếp chúng ta, không phải như vậy, nguy cơ chính là chúng ta đã lơ là giáo huấn của tổ tông, đã vứt bỏ. Đây mới là nguy cơ thật sự, nguy cơ này sẽ dẫn đến mất nước diệt chủng, mất nước không sợ, vẫn có thể phục hưng, diệt chủng mới đáng sợ. Cho nên, Phu tử dạy học thì điều đầu tiên là đức hạnh, rất có đạo lý! Chúng ta lại xem xưa nay trong và ngoài nước, giáo dục của tất cả tôn giáo đều là đem đức hạnh đặt ở đầu tiên, giáo học của nhà Nho và nhà Phật vô cùng viên mãn, chúng ta không thể không biết. Trên thế gian này, giáo học của thánh hiền xưa nay trong và ngoài nước, chúng ta cũng phải quan sát kỹ lưỡng, cũng phải hiểu biết lẫn nhau, phải chân thật làm được biết mình biết người, có vậy thì bạn đối với văn hoá của chính mình mới chân thật sanh ra lòng tin, lòng yêu quý, vui vẻ y giáo phụng hành, vui vẻ đem phát dương quang đại để lợi ích tất cả chúng sanh. Nhà Phật thường nói “chúng sanh vô biên thế nguyện độ”, chúng ta xem nhẹ điều này, nguyên nhân là do hiểu biết còn quá ít.

Điều này cũng khó trách, bởi bạn chưa được học qua, không có người dạy bạn, không có người nói cho bạn, cho nên ý niệm tự tư tự lợi vĩnh viễn không thể buông xuống. Làm sao tu học thành tựu đức hạnh, học vấn của chính mình, cũng không có người dạy bạn, ngày nay nếu muốn tìm được một vị thiện tri thức dạy bảo bạn thì gần như không thể rồi. Trước đây, thầy Lý dạy chúng tôi đã nói rất thẳng thắn rằng, độ tuổi thật sự có thể học tập là trước 20 tuổi. Vậy tôi hỏi thử mọi người, hiện nay thanh thiếu niên 20 tuổi có ai chịu nghe lời dạy bảo của thiện

tri thức hay không? Độ tuổi này là khí huyết dồi dào, rất không dễ gì tiếp nhận lời dạy thiện. Khi con người đến 40 tuổi thì tập nhiễm đã thành thói quen rồi, rất không dễ sửa lỗi, cho dù gặp được thiện tri thức, chúng ta biết được thiện tri thức xưa nay trong và ngoài nước đều vô cùng khiêm tốn. Chúng ta xem thấy 53 tham trong kinh Hoa Nghiêm, bạn xem mỗi một vị thiện tri thức đều rất khiêm tốn mà tôn trọng người khác. Các ngài có trí tuệ, có đức hạnh, có tu dưỡng, có kiến thức, thấy bạn là người có thể dạy thì sẽ giúp bạn; nếu không thể dạy thì như điều mà Lục tổ Huệ Năng nói: “Chấp tay khiến người hoan hỷ”. Mỗi người tạo nghiệp nhân của mỗi người, mỗi người chịu quả báo của mỗi người, chư Phật Bồ-tát có tâm nhẫn nại, đợi khi bạn chịu hết nghiệp báo rồi, bạn quay đầu trở lại, Phật sẽ đến dạy bạn, cho nên thời gian đợi này luôn là trải qua rất nhiều đại kiếp.

Trong đời này đã gieo nhân thiện cho bạn, đã gieo hạt giống trong a-lại-da thức cho bạn. Đây là Phật Bồ-tát đã không phụ lòng chúng sanh. Chúng ta trong đời này gặp được hình tượng của A-di-đà Phật, nghe được danh hiệu của A-di-đà Phật, cổ đức nói cho chúng ta biết, đây là thiện trong thiện, không có điều nào thiện hơn điều này. Trong đời này dù không thể được độ thì kiếp lâu xa về sau nhất định hạt giống này vẫn sẽ khởi hiện hành, có thể thành tựu đạo nghiệp của chính mình. Thế nhưng phải đợi bao lâu thì rất khó nói! Nếu như muốn ngay trong đời này được độ thì “tín nguyện hạnh” nhất định phải đầy đủ. Thế nhưng chúng ta hãy tỉ mỉ quan sát, tỉ mỉ phản tỉnh, kiểm điểm chính mình, ba phương diện “tín nguyện hạnh” có đầy đủ hay không? Chúng ta trong đời sống thường ngày, khởi tâm động niệm, lời nói việc làm có tương ưng với giáo huấn của Phật hay không? Niệm niệm tương ưng, hạnh hạnh tương ưng thì đời này nhất định được độ, còn thỉnh thoảng tương ưng thì đời này rất khó được độ, thế nhưng khẳng định là được phước báo trời người. Thật sự y giáo tu hành, kinh Vô Lượng Thọ nói rất hay: “Phát tâm Bồ-đề, nhất hướng chuyên niệm”, bạn vẫn chưa phát tâm Bồ-đề, nhất hướng chuyên niệm bạn làm được rồi, bạn được trời người cung kính, được phước báo trời người nhưng không thể vãng sanh. Quý vị phải nhớ thật kỹ, nhất định phải phát tâm Bồ-đề, tâm Bồ-đề là chân thật giác ngộ, triệt để giác ngộ; tâm Bồ-đề vừa phát thì sẽ không phạm những lỗi lầm mà trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên đã nói đến.

Vì vậy quyển sách nhỏ này đối với chúng ta mà nói là vô cùng hữu dụng, chúng ta thường xuyên đọc tụng, thường xuyên kiểm điểm, nếu như vẫn còn phạm những lỗi trong đây thì bản thân lập tức phải cảnh giác, chúng ta vẫn chưa phát tâm Bồ-đề. Minh tu Tịnh độ nếu không có tâm Bồ-đề, bạn thử xem lịch đại tổ sư

đại đức đã nói với chúng ta, đừng nói đến tổ sư đại đức nữa, mà trong 48 nguyên đã nói rất rõ ràng, bạn được trời người cung kính nhưng bạn không thể vãng sanh. Hay nói cách khác, bạn được phước báo trời người nhưng không thể thoát khỏi lục đạo luân hồi, thập pháp giới! Cho nên, chúng ta có thật sự phát tâm Bồ-đề hay không thì có thể nhìn từ trong phần thiện và ác này của Cấm Ứng Thiên, nếu thiện có thể phụng hành, ác có thể sửa lỗi, người như vậy niệm Phật cầu vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì cõi Phạm Thánh Đồng Cư nhất định có phần. Nếu như đoạn ác tu thiện lại có thể lia hết thấy tướng, niệm niệm không rời tâm thanh tịnh, người như vậy vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc nhất định ở cõi Thập Báo Trang Nghiêm. Cho nên trong kinh nói tu hành một ngày ở thế giới Ta-bà bằng tu hành một trăm năm ở thế giới Tây Phương Cực Lạc, các bạn nghĩ xem câu nói này có ý nghĩa gì? Nghĩ kỹ lại xem, tu hành ở thế giới Ta-bà này còn thù thắng hơn thế giới Cực Lạc, vấn đề là bạn có biết tu hay không? Nếu bạn biết thì thù thắng hơn thế giới Cực Lạc, nếu không biết thì vĩnh viễn không bằng thế giới Tây Phương Cực Lạc. Thế giới Cực Lạc là chỉ có tiến mà không thoái, tiến bộ được rất chậm. Thế giới Ta-bà là tiến lớn thoái lớn, người biết thì tiến bộ rất nhanh chóng, người không biết thì thoái chuyển cũng rất nhanh, đây là tiến lớn thoái lớn; thế giới Tây Phương Cực Lạc thì chỉ có tiến không thoái, nhưng mức độ chậm. Chúng ta hiểu rõ đạo lý này, biết được chân tướng sự thật thì phải biết tu, tận dụng cơ duyên ngắn ngủi này mà tinh tấn với mức độ lớn. Tốt rồi, hôm nay chúng ta giảng đến đây.

Có một đồng học đưa ra một câu hỏi: Anh nói anh rất may mắn gặp được pháp môn Tịnh độ, hằng ngày nghe kinh, hằng ngày niệm Phật. Anh ấy nói vì muốn nắm lấy cơ hội sớm một ngày vãng sanh thế giới Cực Lạc để phổ độ chúng sanh khổ nạn, nên đã buông xuống công việc và muốn trường thời ở trong hoàn cảnh này huân tập Phật pháp. Anh ấy nói về chi phí trong đời sống thì anh không có vấn đề gì, hơn nữa khi tu học ở nơi đây duyên đời đã giảm bớt đi rất nhiều, anh hỏi làm như vậy có như pháp không? Như pháp. Nếu bạn có được hoàn cảnh như vậy, gia đình quyến thuộc của bạn không chướng ngại bạn thì rất như pháp. Anh hỏi tiếp: Nếu như có người hủy báng thì phải làm sao? Hủy báng thì mặc họ hủy báng, không nghe, không hỏi. Nghe thấy người hủy báng thì bạn liền niệm A-di-đà Phật, đừng để ý đến họ, như vậy thì tốt, bạn mới có thể thành tựu. Nếu như người khác hủy báng mà bạn lại để ý, để vào trong tâm thì sẽ tự hủy hoại toàn bộ đạo tâm của bạn, như vậy rất là đáng tiếc.